

կողմից ոչ մի նախադեպ չէ կարելի զցել գրա-
դարանի վրա: Ընթերցարանը քաղաքին յայտնի
փողոցի վրա է, բաւական զիւրիկ յաճախողներ
համար, մաքուր սենեակներ, հաւանելի կարգ
ու կանոն:

Գրադարան զեկալարողներն որ և է անձը-
թեան համար պահարանիկ չէ կարելի, բայց
հարցնող լինի, ինքն հասարակութիւնն որքան է
արդար: Բաւական է մի շարքով գրադարանը յաճա-
խել և հեշտ կը լինի այդ հարցին պատաս-
խանել:

Առաւօտները յաճախողներ չեն լինում, գրա հա-
մար գրադարանը փակ է լինում: Երեկոնները
բաց է, բայց բանն այն է, արդեօք յաճա-
խող կայ և ովքեր են: Ասեմք թէ առաւօտնե-
րը բոլորն էլ զբաղված են, ժամանակ չեն ունե-
նում, հոգիով մէջ դառնը փոխարինում է և
տունը և գրադարանը, իսկ երեկոնները երբ աղատ
են, ինչու այդ աղատ մարդկանցից ոչ մէկը ու
չէ դնում գրադարան-ընթերցարանը, չէ որ դա
դրանց համար է բացված:

Վաճառական դասը երբեք երեսը չէ դարձ-
նում զէպի գրադարանը, նրա համար աւելի դի-
ւրին է ֆոփխանում կանգնել, գրուցել, բամբասել,
զնայցող-եկողներին նայել, միջնացնել օրը, մտնել
տուն, հանգիստ քնել: Գրանց աւելի են հետա-
քըրում երկար ակնաշատները, բախկանների
հարայ-հորը, քան թէ պրոֆէսոր կօրի դիւար:

Միթէ այդ մարդիկ մտաւոր աշխատութեան
պէտք չեն դնում, միթէ օրով յարայ-հորցից յե-
տոյ դարանք չեն գտնում գրադարանի գրադա-
րան-ընթերցարանում կարգով մի յօդուած, մի
նորութիւն, քրքրել պատկերազարդ թերթեր, խօսել
մի հասարակական գործի մասին: Բայց չէ, նրանք
սովոր են դաժմագալին, նրանց ուղեղն ըն-
դունակ չէ մի լուրջ բանով զբաղվելու: Խոր-
հորք ենք տալիս մեր վաճառականներին առ-
հասարակ, թողնել պատական սովորութիւնները,
մէջքանը և ոտը դնել գրադարան-ընթերցարանը:

Համբարները, բախկանները, համարները բնա-
կանաբար չեն յաճախում, ամսական պիտի վճար-
վի: Ուրեմն ովքեր են գրադարան-ընթերցարան
յաճախողները: Բանի մի աշակերտներ հոգևոր
զարգացի, անցար մարդիկ և վարժապետներ:
Ան սրանք են ընթերցարան յաճախողները, բայց
միթէ այդպիսով նա պահանջված կարող է լինել:
Երբեք մեծամասնութիւնը ձեռք չէ մեկնում, իսկ
մի քանի հոգով գրադարան-ընթերցարան պահ-
պանելն անհնարին է, թէ չը լինէին Բարեգործա-
կան ընկերութեան տարակերտ նպատակները, վա-
ղուց գրադարանը փակված կը լինէր: Գրադարա-
նը ժողովրդի համար է և այդ ժողովուրդը չէ
կարողում:

ՆԱՄԱԿ ԽՐԱԳՈՒՄԻՆ

Թիֆլիս, 20 յունվարի
Մեր երկիրը, կովկասը, ճշմարիտ է, որ օրից
օր զարգանում և առաջադիմում է թէ մտաւորա-
պէս, թէ բարոյապէս և թէ նիւթապէս: Մենք

բիրը կազմում էին սուգանքները, ամենածանր
ու ամենաթեթեւ գրադարան սուգանքները միշտ
յառկայանում էին համբարական գանձին: Ահա
գանձի գլխաւոր աղբիւրները:

Այժմ տեսնենք, թէ ինչ նպատակներ էր ծա-
ւայում եղբայրական գանձը: 1) Սա մի տեսակ
կասկա էր, որտեղից ամեն մի վարդիտ կարողա-
նում էր առնուով իր համար մի գումար վեր առ-
նել: Ախարցիայի գրադարանի հանդուցեալ ուս-
տաբանու մեջ յանձնած հաշտակարից երևում է,
որ համարեա ամեն մի վարդիտ, առանց արդե-
քի, վեր էր առնում հարկաւոր գումար: Երջն ի-
րաւունքն ունէին նոր ձեռնադրված այն վարդիտ-
ները, որոնք չունէին այնքան միջոց, որ կարո-
ղանային բոլոր դադարներն առնել միանգամից:
Թէ վարդիտները և թէ քարազանները վեր առած
պարտքը վճարում էին շարքով, շարքով, կամ
ամէն ամիս անկատակի կերպով և առանց զը-
ժուարութեան: Ընդհանուր գանձի հաշտով ինչ-
պէս ընչ չէր պատահում, առնում էին միեւնոյ
և բաժանում բոլոր վարդիտներին: 2) Եղբայրական
գանձից կամ ժամանակաւոր, կամ միանուագ և,
վերջապէս, կամ մշտական ամսական կամ շաբա-
թական օժանդակութիւն, օգնութիւն էին տալիս
անապահագծ, ծերացած և առհասարակ աշխա-
տանքի անընդունակ վարդիտներին: 3) Մեռած
աղքատ վարդիտների պրիւններն և օրերին օգնու-

անցնելը բարոյապէս, որովհետև առանց մտաւոր
զարգացման ոչ մի ժամանակ չէ բարձրանայ մի
որ և է երկրի բարոյական զարգացման վիճակը:
Մի երկիր կամ ազգութիւն զօրեղ է այն ժամա-
նակ, երբ նրա գոյութիւնը, կամ յենման կէտը
կազմում է ժողովրդի կրթութիւնն ու լուսաւոր-
ութիւնը, որը մատչելի է դառնում նրա համար:

Ներկայումս Թիֆլիսում կան 7 միջնակարգ
դպրոցներ. երկու կլասիկական գիմնազիւններ, մի
պրոֆէսիոնալիս, մի քիմիական դպրոց, երկու
հոգևոր դպրոցներ (մէկը հայոց, իսկ միւսը ուղղա-
փառները): և մի ուսուցչական ձեռնարան, որը
մասնագիտական բարձրագոյն դպրանոցի բնաւո-
րութիւն է կրում: Բոլոր այդ ուսումնական հաս-
տատութիւնների մէջ կրթութիւն են ստանում
նաև թէ հայերը (35%) և թէ վրացիք (25%)
աշակերտների քանակութեան նկատմամբ: Թիֆ-
լիսի բոլոր գիմնազիւններում հայերը և վրացիք
ամենից շատն են: Առաջին գիմնազիւնի հաս-
տատութեան օրից մինչև այսօր նրանում դաս-
տիարակվել ու աւարտել են շատ հայեր և վրա-
ցիք, չը հաշուելով նրանց, որոնք չորրորդ և հինգե-
րորդ դասարանները են դուրս եկել: Իսկ ներ-
կայումս դրանք բոլորը, իրեն պատուաւոր քա-
ղաքացիք ու պատկառելի գիտնականներ և գոր-
ծողներ կազմում են այս երկրի միակ ոյժը:
Իրաւ, որ մէկը այդ հիմնարկութեան սանե-
րից (այժմ պրոֆէսորներ, գիտնականներ, բժշկա-
պետներ, փաստաբաններ, երկրաչափներ, արհես-
տագէտներ և այլն և այլն) երկատարութեամբ
չէ յիշում ոչ չէ վերաբերվում այն ուսումնական
հաստատութեանը, որի մէջ նա իր մտաւոր
մտնունքն է ստացել:

Երկրորդ այդպիսի մի կրթութեան սերմնարան
ու հաստատութիւն, 2-որդ կլասիկական գիմնա-
զիւնն է, որը գտնվում է քաղաքի միւս մասում,
ուր հայերն ու վրացիներն թիւը աւելի էլ շատ
է: Այդ դպրոցի գոյութիւնը նոր է, ընդամենը 15
տարի է, որ նա գործում է: Այդքան կարճ ժա-
մանակվայ ընթացքում, այդ հաստատութիւնը
կրթել է դասարանիկ և դուրս է թողել
կենցաղի մէջ թէ գաւառներըց կիսով և թէ Թիֆ-
լիսից՝ մօտ 200 հայեր և 150 վրացիք, որոնցից
ներկայումս մի քանի նախկին սաներ, ա-
ւարտելով զանազան բարձրագոյն մասնագիտա-
կան ուսումնարաններում ու համալսարաններում՝
գործում են հասարակական ասպարիզում յօգուտ
երկրի:

Երկրորդ գիմնազիւն, ինչպէս ասեցինք, վա-
ղուց չէ որ գոյութիւն ունի, նա իր գոյութեամբ
պարտական է հանդուցեալ Ա. Ի. Լիովին,
իսկ ներկայումս նոր զերեկտօրի՝ Ի. Յ.
Կրքոզլավի նշանակութեամբ, որը յայտնի է իր
մանկավարժական հմտութեամբ, գիմնազիւն,
յոյս կայ որ աւելի էլ կը ծաղկի: Մինչև հիմա
2-որդ գիմնազիւն գեղեղված էր մասնաւոր
մարդու տան մէջ, որից ուսումնարանի վարչու-
թիւնը վարձում էր բնակարանը: Բայց որով-
հետև այդ տունը իր հակառակակամ պայման-
ների շնորհով բոլորովին անյարմար է գիմնա-
զիւնի համար, ուստի նոր տեսչի նախաձեռնու-

թիւն, միանուագ նպատ, ամսական թոշակ, որ-
երի ուսման վարձ, աղջկերանց օժիտ (միայն
Թիֆլիսում) և այլն:

3) Կրօնական ծէսերի ծախս—պատա-
րադի վարձը, մամերի գինը, հոգեբուականների
վարձատրութիւնը ծէսերի ժամանակ, դատիկի
կամ ուրիշ տոների մատարողները: 4) Բարեգոր-
ծական նպատակով նոյնպէս գործ էին դնում
այս գանձից,—գերութիւնից կամ ճարտութիւնից
պատեհում նպատ, սովեաներին կերակրել կամ
հացի գին, աղքատին ողորմութիւն, օտար որեւ-
րին օժանդակութիւն և որը աղջկերանց օժիտ
կամ նպատ: 5) Հովանաւորիչ սրբի պաշտման
վարձ, տոնակալութեան վարձ: 6) Եղբայրական
ծախս. այս տեսակ ծախսը համեմատաբար շատ
ընչ էր լինում, որովհետև միգանում առհասարակ
ինչպէսները կատարվում են «փոստով»—ինչպէս
սուղ ամեն մի անգամ վճարում էր որոշեալ
գումար—իր բաժինը: Ահա ինչ տեսակ էր գործա-
ղրվում եղբայրական գանձը:

X
Յ աւելուած
Որպէս զի ընթերցողը կարողանայ մի գաղա-
փար կազմել մեր ժողոված նիւթի մասին, մենք
աւելորդ չենք համարում կցել մեր յօդուածին
այն գրութիւնները, որտեղ արտայայտվում է ար-

թեամբ միտք յղացաւ նոր տուն շինել համապա-
տասխան թէ առողջապահական և թէ մանկա-
վարժական պահանջներին, որոնք անհրաժեշտ են
այդպիսի մի օգտաւէտ հաստատութեան համար,
որպիսին է 2-որդ կլասիկական գիմնազիւն,
ուր աշակերտները պարտաւոր են իւրաքանչիւր
օր համարեա 8 ժամ շարունակ: Կանօնաւոր մտա-
ւոր զարգացման համար հարկաւոր է որ աշա-
կերտը կարելի չափ սով մաքուր օդով, և ու-
նենայ բաւական չափով լոյս, աղապէս արեպիսի
հակառակակամ պայմաններին մէջ, ուր ներ-
կայումս են գտնվում աշակերտները՝ բոլորովին
Չեասակար է դառնում ստացած ուսումը մեր
յետագայ սերնդի համար: Գիմնազիւնի նոր
շինութեան համար մտաւորապէս հաշուած է
120,000 ռուբլի: Այժմ 2-որդ գիմնազիւնում
սովորում են 450 աշակերտներ, նրանցից 155
հօգի հայեր են, 110 վրացիք, իսկ մնացածները
ուրիշ ազգութիւններից են: Ուրեմն խօսելով
անաչառ կերպով մեր թէ հայերն և վրացիների
պարտականութիւնն է, նմանապէս օգնութեան
ձեռք մեկնել այդ ուսումնարանի հաստատութեան
համար նոր շինութիւն պատրաստելու, համապա-
տասխան առողջապահական պայմաններին, մեր
զաւակների կրթութեան ու դաստիարակութեան
համար: Մասնաւոր մեր հարուստները, որոնց
որդիք բացառապէս այդպիսի ուսումնական հաս-
տատութեան մէջ են դաստիարակվում, չը պիտի
դնան օգնել այդպիսի մարդասիրական գաղա-
փարի իրագործմանը, որը անհրաժեշտ է կանո-
նաւոր զարգացած հասարակութեան համար: Յան-
կացողները կարող են իրանց լուսմանն ուղարկել
2-որդ գիմնազիւնի զերեկտօրի, Ի. Յ. Կրքոզ-
լավի անունով:

ՆԵՐՎԻՆ ԼՈՒՊԻՆ

Պարտաւորութիւն ենք համարում յայտնել, որ
ներկայ 1891 թվ յունվար ամսի «Մշակի» հա-
մարտերը սպառված լինելով, խնդրում ենք բա-
ժանորդներին այսուհետև գրվել «Մշակին» փետր-
վար ամսից: Մեր լրագրի 11 ամսվայ (այսինքն
փետրվար ամսից) բաժանորդագինը՝ 9 ռուբլի է:

«Մշակի» ներկայ համարում վերջացնելով պրո-
ֆէսոր Սոյոմոն Եղիազարեանի «Համբարական
միութիւններ» գրուածքի տպագրելը, հարկաւոր
ենք համարում նրա աւելումի մէջ յիշատակած
նիւթ և ի մասին ասել, որ տարաբարդաբար
դրանք չեն կարող տպագրվել մեր լրագրում:
Յարգելի պրոֆէսորի հաւաքած այդ հետաքրքրի
ըօկուածն տեսելը իրաւ մեծ արժէք ունեն
հարցի մասնագիտական ուսումնասիրութեան հա-
մար, բայց մենք ցաւում ենք, որ «Մշակի» էջերը
չեն թող տալիս մեզ դրանց տպագրել, որովհետև
շատ ընդարձակ տեղ են տրանսլուծում:

«Новое Время» հաղորդում է, որ Մերիլի եր-
կաթաւոր հարցը կը քննվի պետական խորհրդի
մէջ յունվարի 28-ին, իսկ կազանի երկաթաւոր

հետաւորների աշխարհայեցողութիւնը արհեստի,
համբարակիցների փոխադարձ յարաբերութիւննե-
րի արհեստաւոր բարոյական պարտաւորութիւն-
ների վերաբերութեամբ և այլն: Նոյնը նկատ-
վում է աշակերտների և վարդիտների փոխա-
դարձ յարաբերութիւնների մասին: Այս գրու-
թիւններից ամենահինն է Եղիազարի քաղաքային
հին սահմանադրութիւնը, որի պատճէնը գրված
է 1825 թվին: Այստեղ մանրամասնաբար յիշված
են թէ հարկերի նշանակելու և ժողովելու եղանա-
կը, թէ այն արհեստները, որոնք ենթարկվում են
հարկահանութեան: Բացի սրանից, այս հազա-
ղիտ գրութեան մէջ յիշված են բոլոր պատմի-
ները և բարոյական ճնշումը, որոնք գործադր-
վում էին արհեստաւորներին կենցաղի մտքում
էին և Ախարցիայի վարդիտներին կանօնաւոր-
ութիւնների մէջ. սա պարզ երևում է յաւելումից,
որը, դժբաղդաբար, գրել է մի անգրագետ մարդ:
Բացի այս գրութիւններից մենք բերում ենք 60-
ական և 70-ական թվականներում գրած ստացա-
կանները, որոնք պարզ ապացուցանում են, թէ
համբարական վարչութիւնը մասնակցում էր հար-
կաբաժանման և հարկահանութեան գործին: Ռու-
սաց օրէնքների հիման վրա, նշանակվում էին ա-
ռանձին հարկաբաժաններ (раскладчики), սրանք
ընտրվում էին բոլոր քաղաքացիներից, և զէպու-

հարցի քննութիւնը նշանակված է միևնույնիսկ
մասնաժողովում առաջիկայ շարքովայ սկզբնե-
ներում:

ԱՍՏՐԱԽԱՆԻՑ պ. Գեորգ Բօրոզինսկից ստա-
ցանք 25 ռուբլի յօգուտ Աղամանի: Նախկին
37 ռուբլու հետ, անում է 62 ռուբլի գումարը:

Ստացանք ՎԵՐԻՆ-ԱՂՈՎԻՍԻՑ մի խումբ նու-
րատունները, 100 ռուբլի յօգուտ մեր գերաւան
Պետրոս Աղամանի: Նախկին 62 ռուբլու հետ,
անում է 162 ռուբլի գումարը: Այդ փողը մենք
այս օրերս կը հասցնենք Աղամանին:

ՆԵՐՎԻՆԻ վիճակի եկեղեցական ծխական հայոց
ուսումնարանների թեմական տեսուչ ՄԵՐԱՅ
բանայ Մէլեանց խնդրում է մեզ տպագրել
հետեւեալը. «Չեր լրագրի № 8-ի ներքին լուր-
րի մէջ տպագրված էր մի նկատողութիւն Նոր-
Բայազետի հայոց մի ուսուցչի մասին, որը մի-
այն խօսի էր 2-րդարձութիւնը, ինչպէս հաղ-
գում էր, որոնք խփողին ենթարկել 30 ռուբլու
սուգանքի, յօգուտ զարգացի: Սակայն, հարկ
համարում հարողը, որ հոգաբարձական ժողովի
որոշումը չը հաստատվից, այլ համաձայն առա-
կութեանս, հոգևոր բարձր իշխանութեան հրատա-
նով յանցաւոր ուսուցիչը արդէն խալառ հեռա-
ցրած է ուսուցչական պաշտօնից»:

Գրավաճառ Մ. Չժիկան խնդրում է մեզ տպա-
գրել հետեւեալը. «Ներկայ սարկայ մեր կայմած
«Ճողովրդական-պատկերազարդ-օրացոյցի» միջկ
երկու թերթի կտրուած օրինակներ տեղ լրացած
օրինակներ փոխարինել կարողանալուց զրկված
լինելով, յայտնում ենք այժմ, որ այդ պա-
կար ոչ թէ մի որ և է սխալմանից է պա-
տահել, այլ մեղանից անկախ հանգամանքնե-
րի պատճառով: Մեր այս տեղեկութիւնը բա-
րեհասկեցը դեռեղել «Մշակի» առաջիկայ համար-
ները մէկում, որով միջ շատերի տրտուշներըց
ազատած կը լինեք»:

ԲԱՌՈՒՄԻՑ մեզ հաղորդում են մի ցաւալի լուր:
Յունվարի 26-ին, մի նաւակ, նաւթով բեռնված,
որը մէջ կային մօտ 30 հօգի մշակներ, մեծ մա-
սամբ սպիտակեցի հայեր, գործարաններից լը-
ղում էր զէպի շտեկուտը, յանկարձակ զարն-
վում է արտասահմանեան մի մեծ շոգինաւին և
խորտակվում. մշակները թափվում են ծովը: Սա-
կայն նրանցից մի 10 հօգուտ կարողանում են
փրկել, իսկ մօտ 20 հօգի խեղդվում են ծովի օ-
վըններում:

Շնորհակալութեամբ ստացանք Մօսկվայում
տպված «Արաբսի արտասուցը» վերնադրով մի
երոժշտական հեղինակութիւն: Բառերը պատկա-
նում են մեր յայտնի բանաստեղծ Բաֆայէլ Պատ-
կանանին, իսկ երոժշտութիւնը Պ. ԱՔրիկեանի
և Վ. Վիշնեակի հեղինակութիւնն է: Այդ երա-
ժշտական տետրակն արժէ 60 կոպէկ, և նուրբ-
ված է ախկին Աշխէն յամարաններին:

Մատի ու պոլիցիական վարչութեան հետ միասին
բաժանում էին հարկերը: Յետոյ ամեն մի հա-
բարութեան վարչութիւնն իրան համակցը հաղ-
բաժանում էր համբարակիցների մէջ և ժողովում
Այս պատճառով մենք յաւելում ենք մէջ դեռեղում
ենք այն գրութիւնները, որոնք ցոյց են տալիս
նոր սկզբունքների իրազրուումն հարկերի բա-
ժանման և ժողովելու մասին: Մեր ժողոված
գրութիւններից ընթերցողը կարող է պարզ տես-
նել, թէ որքան ուղիղ են այն սկզբունքները, ներ-
քին կարգ ու կանոնները, որ մենք յատկացնում
ենք համբարական միութիւններին: Մեր յօդու-
ածի սահմանը մեզ թոյլ չէ տալիս ամբողջ նրա
մէջ այն բոլոր տեղեկութիւնները, որ մենք քա-
ղի ենք արկնելուց: Մեր նպատակն էր այս
փորձանակն նկարագրութիւններով ցոյց տալ
նիւթ ժողովողներին, թէ ինչ տեսակիտից հար-
կաւոր է ուսումնասիրել մեր համբարական միու-
թիւնները: Մանրամասն կերպով մենք կը քննեք
այս սկզբունքները և կարգ ու կանոնները ուրիշ
աւելի ընդարձակ շարադրութեան մէջ: Մենք է
խնդրել նիւթ ժողովողներին, որքան կարելի է
մանրամասն կերպով նկարագրել թէ արհեստների
գանազան ձեւերը, թէ արհեստաւորների անա-
տական գրութիւնը և թէ նրանց ծէսերը, տոները
տոների օրերը և այլն:

Յունական 31-ին հայոց դերասանական խումբը բանկի թատրոնում տալու է մի ներկայացում: Պիտի խաղան պ. Գ. Չմշկեանի «Վարժուհի» կոմիկիան և ապա «Ջորջը» դիպու գեղանկին վերաբերող:

Յունական 27-ին Քամոնից եկեղեցում հոգեհարկաւ կատարվեց երիտասարդ գրող Ալեքսանդր Գրոպոյի դպրոցի աւագ-ուսուցիչ Գրիտապիոս Թաղեանի համար: Բաւական մարդիկ էին հաւաքված հոգեհարկաւ գլխաւորապէս երիտասարդութեան շրջանից: Սարգիս քահանայ Ռեդնազարեան մի դամբանական խօսնից:

Հաստատ աղբիւրից մեզ հաղորդում են, որ վեհափառ Մակար Կաթողիկոսը հիւանդ է: Ապաստում ենք մանրամասն տեղեկութեան այդ հիւանդութեան մասին:

Ուրբաթ, յունական 25-ին, շաբաթ, 26-ին, և կիրակի, 27-ին, Կարաւաճական բանկի թատրոնում պ. Յորկատտի խումբը խաղաց «Իվան Զաբալդի» ֆեւերլան: Ֆեւերլան բոլորակաւ լինելով առած է ուսուցիչ Ժողովրդական նոյն անուն կրթիչ հեղինակից: Ինչ կարելի էր անել մի գաւառական բեմի վրայ, պ. Յորկատտի արև է հաստատել շքեղ էին, դէպքերից հարկաւոր, բանական զանազան էֆեկտներ մեծ մասամբ արդիւն, մանաւանդ իվան Յորկատտի թուշնալը: Առաջին ներկայացմանը կային մի քանի անհարկութիւններ, որոնք յետագայ ներկայացումներին չէին նկատուում: Վերջին ներկայացումներին կարողացած էին անտարակոնքն այնպէս, որ ներկայացումը վերջանում էր 11 ժամին: Երբ անգամն էլ թատրոնը լի էր: Երևում է «Իվան Յորկատտի» արդիւնութիւն կունենայ:

Երևանի մեզ գրում են. «Երևանի նահանգապետի թղթաւթիւնը տեղիս չբարձրեցի որդի, ժողովրդի խնդրելով, կրկնվեց պ. Սարգսիանցի ներկայացումը «Վարդանանց պատերազմը» ողբերգութիւնը: Այս անգամ տեղի էլ աջող եղաւ ներկայացումը. ներկայացուցան հինգ տեսակ կենդանի պատկերներ: Ժողովրդի խնդրելով, փետրվարի 3-ին Սարգսիանցի խումբը կը ներկայացնէ «Մեծն Ներսէս» յոգուս Բարեկործանական ընկերութեան Երևանի ճիւղը»:

Երևանի մեզ գրում են. «Մեր կուրը շարունակում է անխորժութիւնները կենտրոն լինել: Այս մի նոր փաստ: Գեղտեմբերի 31-ին կուրում ընտանեկան երեկոյով կար: Երեկոյով բազմամարդ էր, և սկզբում խաղաց անցաւ: Բայց ընթացքից յետոյ տեղի ունեցաւ մի խայտառակ կուր, և այն ոչ թէ տղամարդկանց, այլ կանանց մէջ: Կուր մէջ խառնվեցան տղամարդիկ, և կուրը շարունակում մէջ արտասանվեցան այնպիսի խօսքեր և հայտարարւմներ, որ բազմաթիւ էլ պատու չեն կարող բերել: Այդ առիթով աւանդների խորհուրդը նիստ ունեցաւ և վճռեց այդ կուրն մասնակցիչները երեք հոգուն անգամութիւնից հեռացնել: Այդ առիթով յունական 19-ին տեղի ունեցաւ ընդհանուր ժողով. հարցը զրկեց զուգարկութեան, և քուէարկութեամբ վճռվեց, որ միայն Ալեքսանդր Զիւլաբով հեռացնուի կուրի անգամութիւնից, իսկ Լևոն Եղեազարով և Ալեքսանդր Ղարաբանով անգամ մնան: Աւագները խորհուրդը արդարացրեց և վասիլ Գեղամովին»:

ՐՈՍՏՈՎ (Գոնի վրայ) քաղաքում հրատարակվող «Донецкая Печата» լրագրի խմբագիր Յովհաննէս Տէր-Աբրահամեան ղեկավարութիւն ունի առաջին կայ փետրվար ամսի 1-ին տօնել իր լրագրի 15-աման յօրեկանը: Լրագիրը հիմնվել է 1876 թ-ին:

Կայսերական Գլխաւոր տեսական կոլլեկտան ընկերութեան պ.պ. անգամները հրատարակում են այսօր, կրկնաթի, յունական 29-ին, երկուշաբթի ժամը 7 1/2-ին, ընկերութեան ներթափանց ժողովի նիստին, որի պարագիծները առարկաները լինելու են. 1) ընթացիկ գործերը, և 2) վ. Ա. Առաքաւակովու ղեկավարող «Ֆիլիսոփայի մասին Գոթթալի» նահանգում և նրա տարածման դէմ կրուելու միջոցների մասին: Նիստին կարող են ներկայ գտնվել և կողմնակի անձինք:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԻՏԱԼԻԱՅԻ ՃԻՆԱՎԱՍՏԻ

Վերջին ժամանակները Իտալիան միանալով երեքսկտեան դաշնակցութեան հետ, ուղում էր անպատճառ մեծ պետութեան դեր խաղալ: Նրա այդ ձգտումը, որը իր ոյժերից վեր էր, հասցրեց նրան այն ողորմելի ֆինանսական դրութեան, այն ճգնաժամին, որի մէջ նա այժմ գտնվում է: Սարսափելի աղքատութիւն է տիրում Իտալիան ժողովրդի մէջ, մանաւանդ աղքատութիւնը և նոյն իսկ սովը սաստիկ տիրում են այդ երկրի գրեթե ամբողջ տարածութեան մէջ: Բայց դարձեալ կառավարութիւնը անզին ծախսեր էր անում զօրքի վրայ, ուղեւնալով անպատճառ մեծ պետութեան դեր խաղալ, նա պատերազմ էր մղում Աֆրիկայում, նա ինտրիգաներ էր լարում և իտալական Շվեյցարիայում և իտալական Տիրոլում, ձգտելով լայնացնել երկրի սահմանները...

Իսկ այդ ժամանակ երկրի ֆինանսները քանի գնում էին՝ աւելի և աւելի վատ դրութեան մէջ էին ընկնում: Արդէն 1888—1890 թ-ի բեռնաւտում ղեկիցիւրը հասաւ 74 միլիոն ֆրանկին, 1890 1891 թ-ի ղեկիցիւրը պէտք է հասնէր 45 միլիոն ֆրանկին և վերջապէս 1891—1892 թ-ի լինելի ղեկիցիւրը պէտք է հասնէր 43 միլիոն ֆրանկին: Միևնուր-նասագած, սինիոր Կրիսպի, աշխատում էր ծածկել հասարակաց կարծիքից և ժողովրդից երկրի իսկական վիճակը, աշխատում էր ցոյց տալ որ Իտալիայի ֆինանսական վիճակը այնքան էլ անմիթիւ չէ: Նա վստում էր մասամբ նոր հարկեր մտցնելով, մասամբ էլ արտակարգ ծախսերը պակասեցնելով, փոքր առ փոքր պակասեցնել ղեկիցիւրը: Սակայն այդ նրան չաջողվեց. պարլամենտը պնդում էր որ միևնուր-նասութիւնը պարզապէս յայտնէ ժողովրդին երկրի ֆինանսական իսկական դրութիւնը:

Եւ անա իտալական պարլամենտի վերջին նիստում, ֆինանսների մինիստր Գրիմալդի ստիպվեց բացարձակ կերպով յայտնել պարլամենտին թէ ինչ դրութեան մէջ են գտնվում Իտալիայի ֆինանսները: Այդ բացարձակութիւնը հաստատեց այն լուրերը, որոնք պտտում էին հասարակաց կարծիքի և մամուլի մէջ, հաստատեց մամուլի կողմից քանի մի ժամանակը շարունակ արած մերկացումները երկրի ֆինանսական դրութեան մասին: Այդ յայտնութեան հետեւեղը՝ մինիստր-նախագահ Կրիսպիի անկումն եղաւ:

Ֆրանսիան սաստիկ ուրախ է Կրիսպիի անկման պատճառով: Բայց արդեօք Կրիսպիի անկումից յետոյ Իտալիան կը վրոյէ իր քաղաքականութիւնը, կաշխատէ հեռանալ Գերմանիայի և Աւստրիայի հետ իր ունեցած երեքսկտեան դաշնակցութիւնից և կը ջանայ մտնել Ֆրանսիայի մէջ, այդ ցոյց կը տայ մտիկ ապագան:

Առ այժմ, Կրիսպիի տեղ մինիստր-նախագահի պաշտօնի վրայ նշանակված Բուդիլի, իր ամբողջ եռանդը պէտք է գործադրէ երկրի ֆինանսական դրութիւնը բարւոքելու համար: Ի՞նչ կը լինի նոր մինիստրութեան արտաքին քաղաքականութիւնը, դժուար է դնու ևս զուշակել, քանի որ երկրի մեծամասնութիւնը և պարլամենտի մեծամասնութիւնը մինչև այսօր դեռ համակրութեամբ են վերաբերվում երեքսկտեան դաշնակցութեան գաղափարին և տրամադրված են պահպանել Իտալիայի ունեցած կապերը Գերմանիայի և Աւստրիայի հետ: Արտաքին փառքը, մեծութեան գաղափարը՝ շարունակ են իտալական ժողովուրդը, ի վնաս երկրի ներքին շահերի:

Մեծ պետութեան դերը խաղալ ջանք անող Իտալիան ներքին քաղաքական, փոտում է: աղքատութիւնը, խառնակութիւնները, անհանգիստ արամադրութիւնը, նոյն իսկ սովը, հեռագնեմ բազմացող, մանաւանդ գրեթե ամբողջ արտաքին, այդ բոլորը հետևանք է այն անմիտ քաղաքականութեան, որը միշտ ձգտում է դէպի արտաքին փառքը, չը ինչպիսի ուղին ծախսեր զօրքի թիւը մեծացնելու վրայ, ի վնաս ժողովրդի բարօրութեան, ի վնաս երկրի ներքին անդրբութեան:

ՎԻՆԻՍՎԻ ԶԵՆՈՒՅՈՒՄԸ

Ինչպէս յայտնի է, Բերլինի յայտնի պրոֆէսոր Վերլիով նորերս մի գեղեցում արեց Կոփի գիւտի մասին:

Այդ գեղեցումը մեծ աղմուկ է հանել:

Անա թէ ինչ են հեռագրում Վիեննայից, յունական 2/14-ից Լոնդոնի «Daily News» լրագրին. «Պրոֆէսոր Վերլիովի գեղեցումը Կոփի գեղեցումն է, որ թէ միայն սքիպեց Կոփին հրատարակելու իր գեղը պատրաստելու միջոցները, այլ և անաղին յովանուք գցեց այստեղի պրոֆէսոր Նոսնագիլի կլինիկայի մէջ: Բոլորը հիւանդները, որոնց բժշկում էին Կոփին սրտկազմի յայտնեցին, որ այլ են չեն կամուտ, որ իրանց վրայ այդքան վնասակար փորձեր անեն: Մանուկներով պրոֆէսոր Վերլիովի գեղեցումն հետ, և բանակցելով իրանց բարեկամներին հետ, այդ հիւանդները աւելի խնայելի համարեցին հրատարակել Կոփիով բժշկվելուց: Պրոֆէսորը և նրա օգնականները յորդորում էին հիւանդներին շարունակել սկզբած փորձերը, բայց նրանց բոլոր ջանքերն ապարդիւն անցան: Շատ բժիշկներ վճռել են միևնուր-նաս ճիւղով Կոփին գործածելուց, մանաւանդ որ Վիեննայի հիւանդանոցներից և ոչ միևնուր մինչև այժմ թղթախոր Կոփինով բժշկելու ոչ մի դէպք չէ նկատուել»:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թէ գերմանական և թէ դանիական կառավարութիւնը՝ ճանաչեցին Բրազիլիայի Միացեալ-Նահանգների հանրապետութիւնը:

Լրագիրները հաղորդում են որ խոլերայի ոչ մի դէպք Ալեյօրի մէջ վերջին ժամանակներն այլ ևս չէ կրկնվել:

Երբորում Տիւսագրում են Լոնդոնի լրագիրներին, որ այնտեղ Կ. Պոլսից ստացվում են մի քանի կարևոր հրահանգներ Բ. Դրան կողմից:

Աւստրիական մամուլը էրցհերցոգ Ֆերդինանդի Պետերբուրգը դնալուն քաղաքական նշանակութիւն է տալիս, և համարում է այդ մի ապացոյց Ռուսաստանի և Աւստրիայի բարեկամական յարաբերութիւններին:

Իշխան Բիսմարկի օրգանը յայտնում է, որ իբր թէ վերջին ժամանակներս Աւստրիան աշխատում է բարեկամանալ Ռուսաստանի հետ և գերլիշխող դեր կատարել իրեքսկտեան դաշնակցութեան մէջ: Հինգիւնով դրա վրայ, նախկին կանցլերի օրգանն այն միջոցն է յայտնում, որ իր շահերը պաշտպանելու համար Գերմանիան էլ պէտք է աշխատի իր կողմից ամբապնդել իր բարեկամութիւնը Ռուսաստանի հետ:

Բերլինից գրում են, որ Վիլհելմ կայսրը արգելեց իր ծննդեան օրը լուսավառել արձուսական շինութիւնները, ինչպէս մինչև այժմ անում էին:

Սուլթանը մտադիր է Եաքիլ-փաշային նշանակել թիւրքաց դեսպան Վիեննայում:

Վերջին ժամանակներս թիւրք օֆիցերները շատերը սիսել են զնալ Ֆրանսիա՝ զինուորական արհեստի մէջ կատարելագործվելու համար:

Գուբերնից գրում են, որ Պարնէլ և Օ'Բրիեն մտադիր են մի մեծ ճանապարհորդութիւն անել. մէկը ուղում է Ամերիկա գնալ, իսկ միւսը Աւստրալիա, որպէս զի կարողանան օգնել այն գիւղացիներին, որոնք դուրս են վճռուվում ազգաբնակիցից, անկարող լինելով կապալարումը հասուցանելու: Եթէ նրանք գնան, դրանց բացակայութեան ժամանակ իրաւաւորական գործերը կը ղեկավարել Գիլլոն:

Ֆրանսիական մի քանի լրագիրներ չեն համարում Վիլհելմ կայսրի նախագիծին, հրաւիրելու մի կոնգրես՝ ընդհանուր զինաթափի հարցը լուծելու համար: Լրագիրներն այդ նախագիծը համարում են մի թակարդ՝ Ֆրանսիայի դէմ:

Բերլինից հեռագրում են. «Գերմանական կայսերական կանցլեր Կապրիվի ներկայացրեց Վիլհելմ կայսրին մի գեղեցում, որով ապացուցանում է, թէ հարաւային Աֆրիկայում Գերմանիայի ձեռք բերած երկրները չնչին նշանակութիւն ունեն: Ատում են, որ իբր թէ ենթադրութիւն կայ այդ հողերը ղեկանել Անգլիային»:

Արտասահմանի լրագիրներում կարգում ենք, «Կարնոյ անգլիական հիւպատոս Բիլիֆորդ Լոյդը մահուան վրայ խոսելով, անգլիական լրագիրը կը յիշեցնէ նրա պաշտօնավարութիւնն յուշանոս, ուր ուսովանութեան դատարար էր ժամանակ մը, և այնքան անտոյութեան եղաւ, որ ուրիշ պաշտօնի կոչուեցաւ: Մտախ կղզին զրկուելով իբրև գաղթական քարոտղար, վէճի բռնութեան նոյն գաղթականութեան կառավարիչ իրականացրի Սըր ձօն Փօփի Հէնտին հետ, (որ անհեղաօր ինքնօրինական բայց հակախառնեկան երեսփոխան ընտրեցաւ ի Գիլբերնի) Սըր ձօն

Փօփ բնիկ տարրը կը նպաստաւորէր: Պ. Նիլիֆորդ Լոյդ այս ընթացքին հակառակ էր, երկար ատեն վիճեցաւ, և վերջապէս ետ կանչուեցաւ: Անգլիական կառավարութիւնն յետոյ գնոյն ինքն Սըր ձօն Փօփ կանչեց, որ ինքզինք բոլորովին արդարացոյց, և վերադարձաւ իր պաշտօնավայր: Յետոյ իւր յօժար կամք հրաժարեցաւ Եգիպտոսի մէջ ևս պաշտօնավարեց Պ. Բիլիֆորդ Լոյդ»:

Կ. Պոլսից գրում են Եւրոպական լրագիրներին. «Սուլթանը ներուժն չհարեց 76 հոգուն այն 89 բանտարկվածներին, որոնք խառն էին Գում-Գալիօրի անկարգութիւնների գործում»:

ԻՍՈՒՆ ԼՈՒՐԵՐ

Այս օրերս վախճանվեցան Եւրոպայում երկու յայտնի խմբագիրներ. Բերլինում վախճանվեց յայտնի գերմանական «Kladderatsch» երգիծաբանական պատկերազարդ թիւրիկ հինուոյ՝ Բուրշօֆ Լեօֆելդտէյն, իսկ Լոնդոնում վախճանվեց 82 տարեկան հասակում, «Illustrated London News» անգլիական պատկերազարդ շաբաթաթիւրի գլխաւոր խմբագիր՝ Ջօն Էտէյ:

Նորբուն Պարիզի մի քանի խնայողից, երեսկայելով թէ ինքն գերմանական կայսրն է: Նա ներկայացաւ պ. Վէրոն ոստիկանին և յայտնեց որ եկել է Պարիզ ինչօգնիտօ: Նա աւելացրեց որ անանձնապէս յարգելով Վէրոն ոստիկանին, պարտաւորութիւն է համարում առաջին այցելուելու նրան անել և ի նշան իր յարգանքի դէպի ոստիկանը, ընծայում է նրան Կոփի լիմֆայի մի սրուակ:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԻՍՏՈՒՅՈՒՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՑ

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 26 յունական: Այսօր, կէսօրից յետոյ 3 ժամին, Պետերբուրգը հասաւ աւստրիական էրցհերցոգ Ֆրանց-Ֆերդինանդ Գլխաւոր վարչական կայսրանի մօտ կանգնած էր պտուռաւոր պահանջ՝ Պալլադիսի գնդից, դրօշակով, և նուազախմբով կայսրան կեանք թաղաւր կայսր և Մեծ Իշխանները, զինուորական մինիստրը, զլխաւոր շտաբի կառավարիչը, զվարդիական զօրագնդի և Պետերբուրգի զինուորական շրջանի կառավարիչը, զվարդիական զօրագնդի հրամանատարը, սլխաւան և զհեղախմբաւոր: Երբ գնացքը մտնեցաւ, նուազեցին աւստրիական ազգային հինուոյ, վազոնից դուրս եկաւ էրցհերցոգ, ուղեկցութեամբ զհեղախմբաւորանոս Բոդենբախի, աւստրիական դեսպանութեան և իր սլխաւայի. նրան զիմաւորեցին թագաւոր կայսրը և մեծ Իշխանները: Կայսրը և Մեծ Իշխանները կրում էին աւստրիական ժապակեններ:

Ողջոյնից յետոյ, էրցհերցոգը, թագաւոր կայսրի հետ անցաւ պտուռաւոր պահանջի մօտով: Ապա էրցհերցոգը, թագաւոր կայսրի հետ մի կառքով, գնաց էրմիտաժ, ուր նրա համար պարտատաժ էր բնակարան. այդտեղ էրցհերցոգին ողջուցեցին թագաւորի կայսրուհին և Մեծ Իշխանները: 3 1/2 ժամին էրցհերցոգ այցելութիւն գնաց Նոսայ Մեծութիւններին, Մեծ Իշխաններին և Իշխանուհիներին: 9 ժամին Չմբային պատուարով տեղի ունեցաւ պարահանդէս, որին հրաւիրված էին մօտ 3,000 մարդ. դրանց թուում և պատուաւոր վաճառականներ: Վաղը ընտանեկան ճաշ կը լինի Անիլօվի պալատում:

ՀՌՍՄ, 26 յունական: Թագաւորն ընդունեց Կրիսպիի մինիստրութեան հրաժարականը և նոր մինիստրութեան կազմելը յանձնեց մարկիզ դի-Բուդիլինին:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ, 26 յունական: Երեկվայ պարահանդիսին, որը տեղի ունեցաւ Չմնուային պալատում, Բարձրագոյն ելքի ժամանակ, էրցհերցոգ Ֆրանց-Ֆերդինանդը գնում էր Մեծ Իշխանուհի Մարիա Պալլադիսի հետ. երկրորդ պտոյտը արեց թագաւորի կայսրուհու հետ. մասնակցեց պարերին, ընթրիքի ժամանակ նստած էր կայսրուհու աջ կողմը: Հիւրերը ցրվեցան մօտ ժամը 1-ին: Այսօր էրցհերցոգ այցելեց տաճարները, միևնուր-նասներին և դեսպաններին: Ուրբաթ օր էրցհերցոգ գնում է Մոսկվա երեք օրով: Երեկ Պետերբուրգը եկաւ կոմս Կերպուրի, գրական և գեղարուեստական զանա կապաւոր Ֆրանսիայի և Ռուսաստանի մէջ: Երեկ Պետերբուրգը եկաւ Հենրի Օրլէանեան զուգըր:

ՄՍՊՍՍ, 26 յունական: Թագաւորանդ Յեսարիկը յունական 24-ին այստեղ հասաւ:

ՄՍՊՍՍ, 26 յունական: Թագաւորանդ Յեսարիկը ներկայ էր նահանգապետ լորդ Ռէնլօփի

տուած ճաշին և պարահանդիսին: Այսօր Նորին Բարձրութիւնը գնալու է որսի Գուլնդի, իսկ երեկոյան կերթայ Տանտօր:

ՊԵՏԵՐՔՈՒՐԳ, 26 յունվարի: «Journal de St. Pétersbourg», էրցհերցօգ Ֆրանց-Ֆերդինանդի գալստեան առիթով ստում է, որ ազգաբնակչութիւնը սրտանց տղջուում է մեր Միացեալ Օգոստոսիաո հիւրին, արդարացի կերպով համարելով երկտասարդ պրինցի այդ թագաբանարի և ոչ ստիպողական այցելութիւնը մեր արքունիքին մի ապացոյց այն բարեկամական յարաբերութեան, որը գոյութիւն ունի երկու թագաւորող աների մէջ որը ծառայում է իբրև ամենքի ցանկացած խաղաղութեան պրաակտիկ և որը նպաստում է երկու կայսրութիւններ լաւ յարաբերութիւններին:

ՊԵՏԵՐՔՈՒՐԳ, 27 յունվարի: էրցհերցօգ Ֆրանց-Ֆերդինանդ ստացաւ ս. Անդրէաս Նախակշի շքանշանը, և նշանակվում է զբաղմունքի 26-րդ դնդի շէֆ: «Гражданин» հարկըրում է, որ թագաւորին կանոնադրութեան նախագծի ընտելութիւնը վերջանում է և հաւանորէն փետրվարին կը ներկայացվի պետական խորհրդին:

ՆԻՒՆՈՐԿ, 27 յունվարի: Բարձր շէֆը հեռագրել է Ամերիկա գաղթող հրէաներին օգնելու «հրէան» ֆօնդի կառավարիչներին, որ նրանց կարգադրութեան ներքոյ է գնում 12 միլիոն ֆրանկ և եթէ այդ գումարից ստացվող մուտքը թիւ կը լինի բոլոր տէքերը հողաւու համար, այն ժամանակ կառավարիչներին իրաւունք է տրվում որո՞ք զննել մայր գումարի մի մասը, որը յետոյ պիտի լրացնի շէֆը:

ՊԵՏԵՐՔՈՒՐԳ, 27 յունվարի: էրցհերցօգ Ֆրանց-Ֆերդինանդ կայսերական ընտանիքի հետ միասին երկ այցելեց Միխայիլովան թատրոնը. այսօր նախանշանց Անիչկով պալատում, ընտանեկան ճաշին էր Մեծ Իշխան Վլադիմիր Ալեքսանդրովիչի մօտ, իսկ երեկոյան կայսերական ընտանիքի հետ միասին ներկայ էր բալետային ներկայացմանը: Վաղը էրցհերցօգ կերթայ տեսնելու էլք-գվարդիայի հեծելազոր գումարը, կը նախանշանք այդ գնդում, ապա կերթայ նայելու էլք-գվար-

դիայի Պավլովսկի գումարը, կը ճաշի Մեծ Իշխան Ալեքսի Ալեքսանդրովիչի մօտ, յունվարի 29-ին կերթայ տեսնելու Նիկոլայեւիան դպրոցը, և կը նախանշանք աւստրիական դեսպանի մօտ, նոյն օրն և եթ մտադրութիւն կայ որսի գնալ: Փետրվարի 2-ին էրցհերցօգ գալիս է Մոսկվա, որտեղից Վարշավայով կերթայ Պեչա:

Ս. ՊԵՏԵՐՔՈՒՐԳԻ ԲՈՐՍՍ.

Յունվարի 25-ին

Table with 3 columns: Item description, Price, and Unit. Includes items like 10 ֆունտ արժէ, 100 մարկ, 100 ֆրանկ, etc.

Խմբագիր-հրատարակող՝ ԳԻՒԳՈՐ ԱՐՄԻՆԻ

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

ԲԱՆԿԻ ԹԱՏՐՈՆ

Հինգշաբթի, յունվարի 31-ին, հայոց ղերասանական խումբը, մասնակցութեամբ տիկին Չմէլեանի և պ. Պետրոսեանի կը սայ:

ՎԱՐՔՈՒՆԻ

Կովեղիա 3 արարուածով, հեղ. Գ. Չմէլեանի և

ՉԱՔՈՒՉՐ ԴԻՊԼԱՒ ԶՆԴԱՆԻՆ:

Տեղերի դիմը սովորական է: Տոմսակները վաղորօք կարելի է ստանալ թատրոնի կասայում: Սկիզբն է 8 ժամին:

Ս. Ի. ՖԻԻՐԷՐԻ ՏԻՐԿԸ

Այսօր, երեքշաբթի, 29-ին յունվարի, կը արվի մի շքեղ ներկայացում, խմբի յայտնի արտիստների և արտիստուհիների մասնակցութեամբ: Վերջում կը զրվի կրտսերական պանտոմիմ «Դօն-Պիերոն»:

Չի հեծնելու զանր առնել ցանկացողները պայմանների մասին կարող են դիմել ջիրկի ընտանաւորին՝ Քիսնախանին: Այլ և ընդունվում են ձիր՝ վարժեցնելու համար: Ա. ՖԻԻՐԷՐ

BATEAUX A VAPEUR FRANCAIS N. PAQUET ET COM.

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԻԱԳՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. ՊԱԿԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Շօքեաների կանոնաւոր և ուղղակի կրթեկութիւն ՄԱՐՍԵԻՍ ղէպի ԲԱՔՈՒՄ, չորեքշաբթի օրերը, երկուշաբթի մի անգամ, չորեքշաբթի 9/21 յունվարից սկսած եւ ֆոնԱՒԱՐՁ

Բաթումից Մարսէր մանկով Տրայիզոն, Սամսոն, և Կ. Պոլիս:

ԲԱՔՈՒՄԻՅ ՇՈՒՆԱԿԵՐԸ ԳՈՒՐՍ ԵՆ ԳԱԼԻՍ

Table with 4 columns: Date, Destination, Ship Name, and Agent. Includes dates like 13/25, 27, 13/25 and destinations like ՍՆԱՏՈՒՐԱ, ՄԻՆԳՐԵԼԻԱ.

և այլն, երկու շաբթ մի անգամ, ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ օրերը, 4 ժամին կհօրից յետոյ: Տօմսակների գները ուղղակի կրթեկութեան Բաթումից ղէպի Պարիզ իսկական գնից պակեցրած են:

Տեղեկութիւնների համար ճանապարհորդների և բեռների մասին թող բարեհաճն դիմել ընկերութեան ագէնտներին. ԲԱՔՈՒՄՈՒՄ պ. Գարանիօնին, Նաբերէժնայայ, ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ պ. Վիկտոր ԳԱՐՆՈՒՆ, ՄԻՋԻՆ-Փողոցում, նախկին ղեկերայ Տէր-Ասատուրով տանը, ԲԱԳԻՌՈՒՄ, Սամսոնէ Գիլգարովին, Կօլեբիակիկայայ հրապարակ, և ՆՕՎՕՐՈՍԻՅՍՈՒՄ պ. Լուի Բընօին: 3—10 (ե. և շ.)

ՊԱՆՍԻՕՆ

Ա. ՏԷՐ-ՅԱԿՈՎԼԵԱՆՑԻ

ԳՏՆՎՈՒՄ Է ՍՕԼՈԱԿ, ՎԵԼԻԱՄԻՆՈՎԱԿԱՅԱ ՓՈՂ., ՏՈՒՆ ԳԵՈՐԳՈՎԻ

ՅՈՒՆՎԱՐԻ 1-ից ՍԿՍԱՇ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄ Է ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐ ՊԱՏՐԱՍՏԵԼՈՒ ԳԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ, րէալական ուսումնարանի, կաղէտակի կօրպուսի և Ներսիսեան ուսումնարանի համար:

Ուսումնարանում, բացի զանազան գիմնադիական աւարկաներից, աւանդվում են այլ ևս հայերէն, ռուսերէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն և լատիներէն լեզուներ:

Յանկացողները կարող են ԴԱՇՆԱԿԻ (բոյալ) վրա ածել սովորել զրա համար պանսիօնում կայ առանձին մասնազէտ ուսուցիչ:

Ուսումնարանում ընդունվում են ԵՐԹԵԻԿՆԵՐ, ԿԻՍԱԹՈՇԱԿԱՒՈՐՆԵՐ և ԹՈՇԱԿԱՒՈՐՆԵՐ:

Հասցէն. Тифлисть, Вельяминовская улица, домъ Геворкова. 5—5

ՄԻ ՏԻԿԻՆ կամենում է պատուաւոր հայ ընտանիքներում ստանձնել ԲՕՆԵԱՅԻ կամ տան ԿԱՌԱՎԱՐՁՈՒՂՈՒՄ պաշտօն: Գիտէ լաւ հայերէն: Յանկացողները կարող են իրանց հասցէն թողնել «Մշակի» խմբագրատանը: 3—5

Նորին Վեհափառութեան հրամանով բոլոր հայոց օրիորդաց ուսումնարաններու, որպէս ձեռնարկ ընդունված «ՆԱՅԿԱԿԱՆ ՆՇԱՆԱԳՐԵՐ և ՏԱՂԱԳՐԵՐ ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ՀԱՍՄԱՐ» անունով հրատարակութիւնս հարկաւոր քանակութեամբ ունենալու համար, խնդրեմ իւրաքանչիւր ուսումնարանի վարչութիւնից դիմել ինձ, հաշվելով իւրաքանչիւրը միայն աշակերտուհիների համար, փոխանակ 50 կօպէկի, աւանց ճանապարհածախսի 40 կօպ, ճանապարհհաճախով:

Շուտով տպագրվելու է կանկայի վրա կարելու համար 25-ի չափ ներկերով «Ողի Հայաստանի» պատի գորգի համար, որի դիմն է 2 բուբլի, ճանապարհածախսով և «Հայկական դրոշմ» բարձի երեօի համար, դիմն է 50 կ. ճանապարհածախսով: Սրանք կարող են ինքն ըստ ինքեան ծաւայել իբրև կարգ ամեն տան մէջ:

Որովհետև այս հրատարակութիւնների քանակութիւնը սահմանափակված է և միմիայն ինձ մօտ են ծախվելու, ուստի ցանկացողները թող բարեհաճն անպատճառ վաղորօք ինձ դիմել: Ծախս քիչ լինելու և իրանց յարմարութեան համար՝ փոքր տեղերից կարելի է միասին դիմել: Իմ Հասցէս. С. Петербургъ, Невскій просп. Армянская церковь, Вардану Варданяну. 10—10

ՏԱԽՎՈՒՄ Է «ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՅԱՌԱՆՈՑՈՒՄ»

ՄԿՐՏԻՉ ԷՄԻՆԻ

Յինամեայ ղիտնական և մանկավարժական գործունէութեան

ՅՈՐԵԼԻՆԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

Հանդերձ նրա պատկերով.—խմբագրութեամբ Գր. Խալաթեանի, դիմն է 1 ր. (ճանապարհածախս 20 կօպէկ):

Առիթապէս խմբագրողից ստացողները վճարում են 1 ր. Հասցէն՝ Լազարեան ձեռնարան.—Մօսկվա:

2—3

Advertisement for BELLIANO-FENDERIX featuring a coat of arms and text: ВЫСОЧАЙШЕ УТВЕРЖДЕННОЕ ТОВАРИЩЕСТВО МЕХАНИЧЕСКАГО И ЧУ.- ГУННО-ЛИТЕЙНАГО ЗАВОДА

БЕЛЛИНО-ФЕНДЕРИХЪ

ВЪ ОДЕССѢ.

Складъ и производство сельско-хозяйственныхъ и заводскихъ машинъ и орудій, какъ-то:

Постоянныхъ паровыхъ машинъ и котловъ разныхъ системъ и силъ, Мукомольныхъ мельницъ и всякаго рода принадлежностей къ нимъ. Щеретовокъ, вальцовыхъ поставовъ крупосѣвъ, буратовъ и всякихъ другихъ мельничныхъ машинъ системы Г. Даверио. Лебильныхъ станковъ съ пламами. Конныхъ молотилокъ, и приводовъ, вѣялокъ, соломорѣзовъ, кукурузныхъ молотилокъ—ручныхъ, конныхъ и паровыхъ Прессовъ для винограда и сѣна. Маслобоекъ, брандспойтовъ и пасовъ. Конныхъ грабель «Голлинсвортъ».

Производство котельныхъ работъ и отливка изъ чугуна и мѣди. Выпoлнение всякаго рода заказовъ для паровыхъ вальцовыхъ мельницъ, винокуренныхъ, пивоваренныхъ, сахарныхъ и другихъ заводовъ, вагоны для конножѣзныхъ дорогъ. Складъ локобилей, паровыхъ молотилокъ, конныхъ молотилокъ со штифтовыми барабанами и конныхъ приводовъ известной фирмы Клейтонъ и Шутливортъ въ Линкольнѣ, и Вѣнѣ.

Главный складъ жатенныхъ машинъ и косилокъ «Желѣзная рама» и «Континенталь» Джонстона.

Единственный складъ вальцовыхъ станковъ Г. ДАВЕРИО въ Цюрихѣ.

Заводъ имѣетъ свой собственный эллингъ для постройки пассажирскихъ и буксирныхъ пароходовъ, паровыхъ катеровъ, баржъ и проч. и принимаетъ заказы на поднятіе на эллингъ судовъ для исправленія или окраски подводныхъ частей и ихъ корпусовъ.

Агентъ въ Ростовѣ нД. Г. Я. Золотухинъ, Николаевскій пер. д. Арт. Яблокова, противъ Реального училища кв. № 8.

41—100 (ե. շ.)